

Klankbordgroep Bijeenkomst Windpark Doetinchem

Datum: 15.06.2021

Auteur: Marc Rijnveld, verslag Ayla Karmat

Locatie: MS Teams

Agenda bijeenkomst

- Actualiteiten (w.o. de spelregels en omgangsregels in de groep)
- Concept-verslag vorige keer
- Inhoudelijke onderwerpen voor de klankbordgroep (niet aan toegekomen, MR)
- Processen en planning

Introductie

De voorzitter, Marc Rijnveld, opent de bijeenkomst. De nieuwe aanwezigen introduceren zichzelf bij de groep.

Besproken onderwerpen

Gedurende de bijeenkomsten kwamen vaak dezelfde onderwerpen en thema's naar boven. Hier zijn de standpunten, zorgen en vragen over deze verschillende onderwerpen samengevat.

Veiligheid en communicatie binnen de groep

Er worden zorgen geuit over de toon van eerdere bijeenkomsten en dat het van belang is om een veilige ruimte te creëren waar iedereen zijn mening kan uiten. Op dit moment zijn de reacties soms zo heftig en emotioneel dat sommige partijen niet de ruimte voelen om hun mening te uiten of hun perspectief te delen. Dit kan invloed hebben op de deelname van sommige partijen (zoals de pachters) aan dit proces, er zijn ook al mensen geweest die zich hebben afgemeld voor de klankbordgroep om deze reden. Er wordt gesteld dat het wel van belang is om die partijen ook aan tafel te hebben, de groep heeft baat bij gevarieerde opvattingen.

De zorg wordt geuit dat er geen toezicht is op wat de toehoorder van de gemeente doorgeeft aan de gemeente zonder toestemming van de deelnemers. We bevestigen de afspraak dat de informatie uit deze bespreking wel gebruikt mag worden, maar zonder verwijzing naar een persoon. Verder zullen we de vastgestelde verslagen ook openbaar maken. Daarnaast is het voor de veiligheid van de groep belangrijk is dat er niet wordt gesproken over mensen die er niet zijn, toon respect naar elkaar.

n.a.v. verslag 1 juni

Het is van belang dat de verslaglegging goed is, deze moet vastgesteld worden door de groep. Dit laatste houdt in dat iedereen akkoord geeft aan het verslag voor het openbaar wordt gemaakt. Er ontstaat een discussie over of de verslaglegging moet vastleggen hoeveel mensen er voor- of tegen bepaalde zaken zijn. De voorzitter licht toe dat het vooral over perspectieven, stellingen en inventarisatie van zorgen gaat, niet om stemmingen of hoeveelheden, aangezien deze groep geen representatieve vertegenwoordiging van de gemeente is en er niet wordt gestemd.

Diversiteit binnen de groep

Hoe houden we diversiteit binnen de groep? In deze groep zijn ook wel voorstanders van windenergie, maar dan wel onder de juiste voorwaarden en in de juiste gebieden, niet in het gebied dat nu aangewezen is. Er wordt genoemd dat de gemeente misschien denkt dat de meningen over windenergie gelijk verdeeld zijn in de gemeente. Wellicht moet er dan gekeken worden naar de samenstelling van de klankbordgroep, want als daar alleen maar tegengeluiden te horen zijn, zou het kunnen dat de gemeente het advies terzijde legt. Een diverse klankbordgroep helpt met het formuleren van een goed advies dat ook aangenomen zal worden door de gemeenteraad. De voorzitter geeft aan dat het van belang is dat de groep een eigen tegengeluid creëert, het is goed om uitgedaagd te worden. Als tegenargument hierop wordt genoemd dat mensen met andere meningen de mogelijkheid hebben om aan te sluiten, maar dit niet doen. Het draagvlak in de gemeente voor dit windmolenpark ontbreekt volgens de groep. Een reactie hierop is dat er 10 afmeldingen zijn geweest, waaronder een familie, die zich heeft afgemeld omdat zij de toon van de medebewoners te negatief vonden en een genuanceerder geluid willen delen. De meeste personen die zich afmelden geven aan niet te geloven in de klankbordgroep of geen tijd te hebben. Aan de toon kan aandacht aan besteed worden door duidelijk aan te geven dat de klankbordgroep voor iedereen open staat.

Communicatie en rol gemeente/provincie

De raadsleden hebben aangegeven dat dit een plek is waar mensen een stem kunnen uitbrengen, maar de spelregels/kaders vanuit de gemeente voor burgerparticipatie zijn niet helder en transparant, die moeten op tafel komen. Wat verstaat de gemeente onder participatie? Er is aan een van de vertegenwoordigers van Green Trust gevraagd om de kaders vanuit de gemeente waar het participatieproces aan moet voldoen aan de KBG te verstrekken.

In het raadsdocument waarin dhr Janssen de raad informeert staat dat de gemeente regelmatig contact heeft met de provincie, de groep vraagt zich af waarom dit zo is, dit lijkt haaks te staan op de afwachtende houding die de gemeente aan wil nemen. In reactie hierop wordt aangegeven dat de provincie het bevoegd gezag is voor het windmolenpark, de provincie kan dit op aanvraag overdragen aan de gemeente. Dit wordt vrijwel altijd toegekend, maar het officiële gezag blijft bij de provincie. Op dit moment is die aanvraag nog niet gedaan, omdat het te vroeg is in het proces. Daarom zijn er regelmatige overleggen tussen provincie en gemeente. Er moet duidelijk worden wie in dit geval het juiste aanspreekpunt is: gemeente of provincie. Door een van de deelnemers is aan de deelnemer vanuit de gemeente gevraagd om gespreksverslagen tussen de gemeente en provincie m.b.t het initiatief Windpark Doetinchem te verstrekken. Deze deelnemer vanuit de gemeente komt hierop terug. Opmerking: windmolenparken van een bepaalde grootte vallen altijd onder het gezag van de provincie. Daarnaast neemt de provincie een besluit over een windmolenpark als de gemeenteraad er niet uitkomt. Er is onduidelijkheid over deze rolverdeling tussen gemeente en provincie, de wethouder zou hier uitsluitsel over kunnen geven aan de klankbordgroep, ook over een beleidskader dat is vastgesteld door de Raad in 2019.

Er wordt een zorg geuit over het proces en de communicatie, enerzijds is er de afwachtende houding van de gemeente, anderzijds hebben gesprekken plaatsgevonden tussen initiatiefnemers, provincie en gemeente. Dat levert het gevoel op dat alles in achterkamertjes misschien al wordt beklonken, terwijl de klankbordgroep is opgericht voor het 'participatievinkje', maar eigenlijk weinig in te brengen heeft.

2

Daarnaast wordt er aangegeven dat velen het on gepast vinden dat er aan de raad wordt aangegeven dat het advies van de klankbordgroep in het derde kwartaal kan worden verwacht. Aangezien de groep net is gestart en de inhoudelijke gesprekken nog moeten beginnen wordt dit als niet gepast gezien. Dit had duidelijk moeten zijn voorafgaand aan deelname aan de klankbordgroep. De aanwezige deelnemer van de gemeente erkent dit en biedt zijn excuses aan. Hij zal dit in de volgende raadsinformatiebrief adresseren.

De groep geeft aan dat het prettig zou zijn als de gemeente ook iets zou inbrengen tijdens de bijeenkomsten van de klankbordgroep en niet alleen aanwezig is als toehoorder. Er wordt ook genoemd dat de gemeente een actievere rol zou moeten spelen, in plaats van ontwikkelaar en bewoners dit samen

uit laten zoeken. De ontwikkelaar wil graag samenwerken met de bewoners en gemeente, omdat de provincie toch wat verder van alles af staat.

Bij deze punten geeft de voorzitter aan dat het van belang is om aandacht te besteden aan het proces en de tijdlijn: wat is er gebeurd en wat gaat er nog gebeuren? Ook daarmee is niet ineens alles klaar en duidelijk, maar is wel helderder wat de klankbordgroep inzichtelijk voor zichzelf moet krijgen. Dit soort processen zijn altijd mistig en die mist moeten we met elkaar op laten trekken.

Samengevat zijn er vragen over de rol van de gemeente en provincie: wat doen zij en waar staan ze? Ten opzichte van windmolens, maar ook duurzame energie in het algemeen. Spelen de provincie en gemeente samen, of apart? Waar laten ze zich door leiden? Hoe gaan zij er mee om als er geen draagvlak blijkt te zijn voor de windmolens?

Planning

Het is van belang om duidelijk te hebben wanneer er bepaalde besluiten komen in de gemeente of provincie en wanneer er dus adviezen moeten liggen vanuit de klankbordgroep. In het traject rondom het windmolenpark zijn verschillende andere trajecten belangrijk, zoals de RES, misschien zelfs de omgevingsvisie. Het proces is nu nog onduidelijk, ook omdat er zoveel processen langs elkaar lopen. De groep zal onder leiding van Marc een tijdlijn maken. *(die schuiven we op naar 29 juni, MR)*

Openbaarheid en pers

Er wordt gevraagd of de namen van de klankbordgroep gedeeld mogen worden op de site van Green Trust. Argument hiervoor is zodat anderen kunnen zien of er een gedragen participatietraject is geweest. De groep geeft aan dit niet te willen, zij representeren geen andere partijen, alleen hun persoonlijke perspectief. Wat wel kan is vanuit een klankbord een stukje schrijven voor de website met de rol en samenstelling van de groep. De voorzitter zal een stukje opstellen.

Wat betreft pers wordt de afspraak gemaakt om vanuit de klankbordgroep voorzichtig en in samenspraak te reageren op verzoeken vanuit de pers/zelf de pers te benaderen. De voorzitter adviseert de groep om ook persoonlijk voorzichtig te zijn met verzoeken vanuit de pers. Daarop wordt gereageerd dat het ieders persoonlijke afweging moet zijn om te reageren op verzoeken vanuit de pers.

Actualiteiten

Update

De voorzitter (Marc Rijnveld) heeft gesproken met de wethouder, om te horen hoe de gemeente in dit traject staat. De gemeente wil dat de ontwikkelaar eerst zelf zaken probeert te organiseren in samenwerking met de omgeving, maar zij willen zich niet volledig afzijdig houden. De wethouder wil ook wel bij deze bijeenkomsten aanwezig zijn. Tot er een helder verhaal ligt uit de klankbordgroep, houdt de gemeente afstand. Vanuit de groep wordt opgemerkt dat er vorige week een Raadsstuk is ingediend over de voortgang van het participatieproces, dat misschien bij de Raad een verwachting heeft gewekt over wanneer het advies van de klankbordgroep er zal liggen. Hierover wordt verbazing uitgesproken, dit proces en de planning daarvan zou moeten liggen bij de klankbordgroep. Het schept geen vertrouwen dat er overleggen zijn tussen gemeente en provincie en verwachtingen gewekt worden in de Raad over de planning van de klankbordgroep. Er wordt door de gemeente aangegeven dat het prima is als het advies van de klankbordgroep einde van het jaar komt. De gemeente wil wel graag aanwezig zijn bij de klankbordgroep bijeenkomsten, omdat stemming en sfeer moeilijk uit de verslagen te proeven zijn.

Conceptverslag vorige bijeenkomst

Er is veel mailcontact ontstaan over het verslag van de vorige bijeenkomst. De klankbordgroep moet overeenstemming bereiken over het verslag voordat het naar buiten gebracht kan worden.

- Bij de verslaglegging is de Chatham House Rule belangrijk, dit betekent dat er niks terug te herleiden is tot een persoon. De punten die genoemd worden, zullen anoniem in het verslag

worden verwerkt.

- In het vorige verslag staat een verkeerde datum over besluitvorming in Bronckhorst. De commissievergadering van 17 juni is verzet naar 16 juni. In de gemeente Bronckhorst is dan nog ruimte voor kritiek en vragen, pas daarna is er een raadsvergadering waar de kaders gesteld zullen worden. De besluitvorming over de windmolens komt er op zijn vroegst in 2022.
- In het verslag staat: we zijn allemaal voor de energietransitie, maar dan staat er tussen haakjes: windenergie. Dat moet eruit gelaten worden.
- Het verslag kan omwille van de tijd verder besproken worden over de mail. Als het verslag is vastgesteld, kan hij naar de gemeenteraad gestuurd worden. De voorzitter zal dit op zich nemen.

Presentatie tijdlijn ontwikkelaar

De voorzitter heeft Green Trust gevraagd het proces en de ontwikkelingen tot nu toe te schetsen, vanuit hun perspectief en betrokkenheid. Aanleiding hiervoor waren de zorgen uit de groep over de transparantie van het proces. Uiteindelijk zal de groep een tijdlijn maken met alle verschillende processen en ontwikkelingen naast elkaar, om grip te krijgen op wanneer er bepaalde acties ondernemen moeten worden en om bij te dragen aan de vormgeving van het proces en goede communicatie.

Presentatie Green Trust (de PowerPoint wordt gedeeld met de groep)

Opmerkingen en vragen bij de presentatie:

- Voor Green Trust betrokken was zijn er wat andere gesprekken geweest over dit onderwerp, waar zij niet aanwezig bij waren.
- De gemeente was eerder bezig met het opstellen van het duurzaamheidsbeleid, daarom wilden zij nog geen participatietraject.
- Green Trust wilde niet geheimzinnig doen over het proces en besloten een bijeenkomst te organiseren in een kerk, deze bijeenkomst verliep vrij heftig. De brieven met informatie en de uitnodiging voor deze bijeenkomst hadden achteraf gezien beter onder een breder publiek verspreid kunnen worden. Dit geldt ook voor de brieven die zij later in het traject hebben verstuurd.
- Vraag: bij de zoekgebieden staat een kaartje dat de klankbordgroep nog niet eerder heeft gezien. Antwoord: dit was in 2019, door de afstanden tot de woningen de hoogspanningsleidingen/buisleidingen is het best een puzzel om een goede locatie te vinden.
- Vraag: hoe hebben jullie als ontwikkelaar die overstap van gesprekken met gemeente Bronckhorst naar Doetinchem ervaren, over datzelfde stuk grond op de gemeentegrens? Was dat geen vervelend begin van het project? Antwoord: dat hadden we graag anders gezien, we worden geconfronteerd met twee gemeenten die een heel ander beleid hanteren. Als de groep meer wil weten over de afstemming tussen beide gemeenten, zullen zij deze vraag moeten inbrengen in de Raad, aangezien daar die afstemming verderop in het traject zal plaatsvinden.
- Vraag: hoe werkt de omgevingskamer? Antwoord: Het is een adviesorgaan voor het College. Als er initiatieven zijn die niet overeenkomen met het beleid van de gemeente, gaan zij kijken waar het knelt. Dan brengen zij een advies uit, bijvoorbeeld dat het initiatief plaats kan vinden, maar wel onder bepaalde voorwaarden. De samenstelling van de Omgevingskamer hangt af van het initiatief, het zijn gemeentelijke beleidsmedewerkers van de relevante beleidsterreinen. Het advies wordt uiteindelijk aangeboden aan de wethouder en leidt tot een principebesluit.
- Vraag: Wat bepaalt of fase 1 (haalbaarheid, over gaat in fase 2 (ontwikkeling), heeft de klankbordgroep daar invloed op? Antwoord: dat is de ontwikkelaar niet helemaal duidelijk, als de klankbordgroep en ontwikkelaar er samen uitkomen, zou dat een potentieel overgangsmoment kunnen zijn.
- Vraag: Wat voor participatie is er mogelijk in dit traject van de klankbordgroep? Wat heeft de gemeente Green Trust meegegeven? Antwoord: De gemeente heeft niets meegegeven aan Green Trust, maar alles is bespreekbaar: hoogte, grootte, plaatsing, et cetera. De klankbordgroep kan zelf ook bij de ontwikkelaar en gemeente aangeven wat voor soort

participatie zij wensen te zien. De gemeente Doetinchem heeft in 2019 de Visie Duurzame Energieopwekking Doetinchem opgesteld, een ruimtelijk beleidskader. Daarin staat duidelijk aangegeven hoe de gemeente participatie ziet.

- Opmerking van de voorzitter: het is goed als deze uitgangspunten met de groep gedeeld worden, dan kan de klankbordgroep samen kijken of zij dat goede uitgangspunten vinden of niet.
- Vraag: is het een gelopen race? Komen die grote windmolens er ook als iedereen tegen is? Antwoord: dat is een beslissing van de Gemeenteraad als bevoegd gezag en daarmee een democratisch besluit. De ontwikkelaar houdt zich aan de kaders die het bevoegd gezag stelt. Op dit moment zijn er nog geen kaders vastgesteld.
- Vraag: er wordt gesproken over de haalbaarheid: welke haalbaarheid is dat? Technisch, of ook qua draagvlak van bewoners? Antwoord: De ontwikkelaar kijkt vooral naar technische en financiële haalbaarheid, als je bijvoorbeeld windmolens van 100 meter neerzet (mast- of tiphoogte), is dat financieel niet haalbaar. Green Trust liet weten dat een hoogtebeperking van 100m (die mogelijk in Bronckhorst wordt gesteld) zoveel invloed heeft op de business-case voor de coöperatie, dat realisatie dan geen zin heeft. De rijksoverheid wil de subsidies voor windmolens zo snel mogelijk naar nul brengen, dus ze moeten rendabel zijn. In het binnenland betekent dat hoge windmolens. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor de democratische vertegenwoordiging en daarmee het draagvlak, daar gaat de ontwikkelaar niet over.
- Opmerking over de locaties: het gaat nu over het deelgebied van Doetinchem aan de zijde van de Huet, er wordt niet naar andere locaties gekeken binnen de gemeente.

Wat er verder op de tijdlijn moet komen

- Besluit gedeputeerde staten over waar gezag ligt: provincie of gemeente
- RES-proces en hoe dat zich vertaalt naar ruimtelijk beleid.

Agenda volgende bijeenkomst

Volgende bijeenkomst is online op 29 juni voor de tijdlijn, daarna een zomerstop in juli en augustus en hopelijk fysieke bijeenkomsten in september.

- Actualiteiten
- Tijdlijn verder afmaken
- Inhoudelijke onderwerpen bepalen voor de bijeenkomsten

Appendix

Raadsbrief: Voortgang participatie beoogd windpark Barlhammerweg

Mededeling van het college aan de gemeenteraad (2021-54)

Onderwerp: Voortgang participatie beoogd windpark Barlhammerweg
Portefeuillehouder: wethouder Langeveld
Datum: 8 juni 2021

Kennis te nemen van

de voortgang participatie van het beoogde windpark Barlhammerweg

Context

In oktober 2020 heeft u een eerste raadsmededeling met betrekking tot het beoogde windpark Barlhammerweg ontvangen.

De initiatiefnemers landgoed Keppel en Greentrust zijn inmiddels met het participatieproces voor het beoogde windpark Barlhammerweg begonnen.

De praktische communicatie- en participatieaanpak van de initiatiefnemer kunt u via onderstaande link vinden:

<https://www.windparkdoetinchem.nl/nieuws/2021-03-25-praktische-communicatie-en-participatieaanpak>

Zoals verwacht levert een dergelijk project veel onrust op bij omwonenden. Aan de Doetinchemse kant heeft dit geresulteerd in een groep tegenstanders die zich hebben verenigd in Tegenwind Oude IJssel (<https://www.tegenwindoudeijssel.nl/>).

Deze groep mensen werkt nauw samen met Stichting Tegenwind Keppel en Eldrik (<https://tegenwindkeppeleneldrik.nl/>), die vanuit de gemeente Bronckhorst is ontstaan.

We hebben afgelopen periode de nodige Wob-verzoeken en brieven met vragen van deze groepen en van inwoners ontvangen. Ook spreken regelmatig inwoners in tijdens raadsvergaderingen.

Informatieavond

Op 3 maart 2021 hebben de initiatiefnemers een digitale informatieavond georganiseerd.

Tijdens deze informatieavond hebben de initiatiefnemers een toelichting gegeven op:

- Projectinformatie
- Slagschaduw en geluid
- Participatie

Tijdens deze drukbezochte informatiebijeenkomst konden deelnemers chatvragen stellen. Van deze gelegenheid is volop gebruik gemaakt en er zijn veel vragen gesteld. Een deel van deze vragen is tijdens de informatiebijeenkomst beantwoord. De beantwoording van de overige vragen is terug te vinden de website van de initiatiefnemer.

<https://www.windparkdoetinchem.nl/>

Klankbordgroep

De initiatiefnemers hebben omwonenden en andere betrokkenen/belanghebbenden uitgenodigd om deel te nemen aan de klankbordgroep. Zo'n 30 personen hebben zich opgegeven voor de klankbordgroep. De klankbordgroep is een overlegorgaan van waaruit de besluitvorming wordt gevoerd door respectvolle en gelijkwaardige uitwisseling van informatie met betrekking tot het initiatief.

Het doel is om informatie te delen en een advies aan initiatiefnemers uit te brengen over voorwaarden en adviezen als het gaat om de invulling van dit initiatief.

Mededeling van het college aan de gemeenteraad (2021-54)

Op 8 april 2021 heeft een eerste digitale bijeenkomst van de klankbordgroep plaatsgevonden. Het verslag van dit overleg vindt u op de volgende link: <https://www.windparkdoetinchem.nl/perch/resources/15042021-verslag-klankbordgroep-8-april-2021.pdf>

Op 1 juni 2021 heeft de tweede bijeenkomst van de klankbordgroep plaatsgevonden.

Naar verwachting worden in ieder geval de volgende onderwerpen besproken in de klankbordgroep:

- Geluid, normering, voorzorgsbeginsel, simulaties, bezoek windpark en nulmeting
- Visuele impact, lichthinder, slagschaduw, simulaties
- Afstemming tussen gemeenten / omvang van het beoogde windpark (gebiedsgerichte aanpak)
- Processen en procedures: hoe ziet besluitvorming eruit? Wie heeft op welke momenten welke rollen?
- Financiële participatie, socialisatie grondcontracten en gebiedsfondsen
- Alternatieve energiebronnen/locaties

Onafhankelijk gespreksleider

Een aantal deelnemers van de klankbordgroep heeft een onafhankelijke gespreksleider (Marc Rijnveld) voorgesteld en op 1 juni is de klankbordgroep akkoord gegaan met de nieuwe onafhankelijke gespreksleider.

Rol gemeente

Als gemeente hebben we samen met een vertegenwoordiger van de provincie met regelmaat afstemming over het proces met de initiatiefnemers. Verder is een ambtelijk vertegenwoordiger van de gemeente aanwezig bij ieder overleg van de klankbordgroep. Niet als lid van de klankbordgroep maar als toehoorder. De ambtelijk vertegenwoordiger schrijft niet mee aan het bewonersadvies. Wel kan hij vragen over de procedure, vergunningen, wetgeving e.d. beantwoorden.

Kernboodschap

Landgoed Keppel en Greentrust geven voor het beoogde windpark Barlhammerweg invulling aan het participatieproces met omwonenden. De rol van de gemeente in dit proces is toehoorder en niet als deelnemer (van de klankbordgroep).

Vervolg

Er worden een aantal overleggen met de klankbordgroep georganiseerd. Uiteindelijk komt de klankbordgroep tot een onderbouwd bewonersadvies over de geschiktheid en eventuele randvoorwaarden bij de ontwikkeling van een windpark. Het is een advies voor de initiatiefnemer. Omdat de planning wat uitloopt is onze verwachting dat het advies van de klankbordgroep in het derde kwartaal wordt aangeboden.

Bijlage

1. Overzicht communicatie en participatie beoogd windpark Barlhammerweg